

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „D“ SKUNDO**

2025 m. d. Nr. S- (7-2025/78)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininkės Vilmos Vildžiūnaitės, narių Gvidos Ivanauskienės, Kristinos Jakštienės (Pranešėja), Raimondos Juodkaitės ir Jurgitos Narkevičiūtės, išnagrinėjo UAB Delamode Baltics“ (toliau – Pareiškėja) 2025-05-07 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2025-04-17 sprendimo Nr. 1AE-144 (toliau – Sprendimas). Muitinės departamento atstovas S.M. dalyvavo 2025-06-03 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu. Pareiškėjos atstovas posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė:

Pareiškėja nesutinka su Muitinės departamento Sprendimu, kuriuo buvo patvirtintas Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2025-02-13 sprendimas Nr. 18KPE-82 negražinti Pareiškėjai Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimu Nr.18KP-16-394 apskaičiuotų ir įregistruotų 2188 Eur muitų, 4288 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), 251 Eur delspinigių ir skirtos 648,00 Eur baudos. Pareiškėjos nuomone, Muitinės departamentas nepagrįstai laikosi pozicijos, kad nesant galimybės sistemos priemonėmis arba oficialiais ryšio palaikymo su atitinkamos trečiosios šalies muitine kanalais įsitikinti pateiktos Rusijos Federacijos muitinės įformintos importo deklaracijos autentiškumu, t. y. įsitikinti ne tik dokumente pateiktos informacijos, bet ir patvirtinusio asmens ir naudotų antspaudų tikrumu, negali šio dokumento pripažinti priimtinu alternatyviu tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančiu įrodymu. Todėl nepagrįstai vertino, kad prekės, kurios buvo gabenamos pagal tranzito deklaraciją T1 Nr. 22LTVR500000D64F0 (2022-12-20) (toliau – Tranzito deklaracija), kartu su šia Tranzito deklaracija, nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir šioms prekėms įforminta muitinės procedūra nebuvo užbaigta, dėl ko atsirado importo skola muitinei.

Pareiškėja nurodo, kad gavo Vilniaus TM 2024-12-30 pranešimą apie galimą nepalankų sprendimą Nr. (1.10 Mr)2VE-12056, kuriame nurodyta, jog Vilniaus TM, siekdama įvertinti naujai pateiktus dokumentus bei įsitikinti pateiktų dokumentų (Rusijos Federacijos importo deklaracijoje Nr. 10013160/28122/3634201 su Rusijos Federacijos muitinės įstaigos antspaudais) tikrumu, 2024-08-28 raštu Nr. (1.10Mr/16)-2VE-8165 kreipėsi į Lietuvos teismo ekspertizės centrą. Gautame Lietuvos teismo ekspertizės centro atsakyme nurodyta, kad negalima nustatyti, ar pateikta Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracija yra tikra, t. y. ar ji patvirtinta tikrais Rusijos Federacijos muitinės įstaigos spaudais, nes lyginamajam tyrimui nepateikta tokio antspaudo antspaudų pavyzdžių.

Pareiškėja pažymi, kad teikdama savo skundą Muitinės departamentui, nurodė, kad siekiant objektyvaus tyrimo ir sprendžiant, ar tenkinti Pareiškėjos prašymą gražinti sumokėtus mokesčius, delspinigius ir baudą, turėtų būti remiamasi visais Pareiškėjos pateiktais įrodymais, kurie, nors ir nėra nurodyti 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)

Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Įgyvendinimo reglamentas) 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato 2021-04-19 patvirtintame Tranzito vadove (toliau – Tranzito vadovas) kaip tinkami įrodymai, tačiau, vadovaujantis Lietuvos teismų praktika, turi būti vertinti kaip teisiškai reikšmingi ir patvirtinantys Pareiškėjos teigiamas aplinkybes.

Pareiškėja atkreipia dėmesį į tai, kad nors muitinė negali įsitikinti Pareiškėjos pateiktos importo deklaracijos su Rusijos Federacijos muitinės įstaigos antspaudo autentiškumu, Muitinei nėra pagrindo abejoti Pareiškėjos teikiamų dokumentų tikrumu. Pareiškėja, įrodinėdama, jog prekės buvo išgabentos iš Europos Sąjungos ir atitinkamai importuotos į Rusijos Federaciją, pateikė ir kitus įrodymus, t. y. originalų CMR važtaraštį Nr. 12/018, sąskaitą Nr. MUH20222000000007, patvirtinimo Nr. 1003110/2712222/5013362 apie transporto priemonės su kroviniu atvykimo į muitinę patvirtintą kopiją, taip pat prekių pirkėjo / gavėjo Rusijos Federacijoje AO „S“ raštą, kuriuo pastarasis patvirtina, jog krovinyvis visa apimtimi jam buvo pristatytas 2022-12-28.

Pareiškėja pažymi, jog Regionų administracinis teismas, sprenddamas administracinę bylą Nr. eI3-2552-631/2024 dėl neužbaigtos bendrijos / bendrojo tranzito procedūros, pažymėjo, jog nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Minėtame administracinės bylos sprendime Regionų administracinis teismas pasisakė, jog nors nagrinėjamo ginčo atveju buvo nustatyta, jog ginčo prekėms įforminta tranzito procedūra nebuvo laikoma užbaigta muitinės postuose, tačiau į bylą pareiškėjos pateikti vėliau surinkti įrodymai – krovinių važtaraščių kopijos, patvirtina, kad prekės buvo pristatytos krovinių gavėjams.

Pareiškėja akcentuoja, kad kartu su savo 2023-07-11 skundu (pateikiant 2023-08-29 skundo trūkumų šalinimo aktą) pateikė originalų CMR važtaraštį su Rusijos Federacijos muitinės antspaudu, taip pat su krovinio gavėjo antspaudu. Taip pat 2024-08-09 Pareiškėja pateikė Rusijos Federacijos muitinės spaudais patvirtintą deklaraciją Nr. 10013160/281222/3634201, kaip alternatyvų įrodymą, patvirtinantį, jog prekėms muitinės procedūra buvo įforminta trečiojoje šalyje. Tai reiškia, jog Pareiškėja pateikė įrodymus, kurie nurodyti Europos Komisijos mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato 2021-04-19 patvirtinto Tranzito vadove. Dėl to, kad Vilniaus TM negali įsitikinti Rusijos Federacijos muitinės įstaigos antspaudo tikrumu, nes tokia galimybė iš esmės yra ribojama dėl susiklosčiusios situacijos, kurią nulėmė Rusijos Federacijos vykdomas karas Ukrainoje, o ne Pareiškėjos veiksmai, sprendžiant dėl Pareiškėjos skundo pagrįstumo, pateikti įrodymai neturėtų būti vertinami Pareiškėjos nenaudai.

Pareiškėja atkreipia Komisijos dėmesį, jog teisinis proporcingumo principas, kuris yra vienas bendrųjų Europos Sąjungos teises principų ir pagal kurį reikalaujama, kad Europos Sąjungos teisės nuostata nustatytos priemonės būtų tinkamos atitinkamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jiems pasiekti (pvz., Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) 2011-05-12 sprendimo Liuksemburgas prieš Parlamentą ir Tarybą, C-176/09, 61 punktas, 2012-03-13 sprendimo Melli Bank prieš Tarybą, C-380/09, 52 punktas).

Pareiškėja nurodo, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT), taikdamas ir aiškindamas Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, taip pat vertina, ar yra išlaikomas proporcingas pasirinktų priemonių ir siekiamo teisėto tikslo santykis, t. y. ar egzistuoja protinga pusiausvyra tarp siekiamo tikslo ir taikomų priemonių (pvz., EŽTT 2006-06-20 sprendimas byloje Zarb Adami prieš Maltą, 72 punktas, 2010-03-29 sprendimas byloje Depalle prieš Prancūziją, 83 punktas). Pareiškėja pažymi, kad pagal EŽTT praktiką, valstybėms paprastai suteikiama nuožiūros laisvė nustatant tam tikras priemones, tačiau valstybių veiksmai neturi daryti tokio poveikio konkrečiai teisei, kad paneigtų šios teisės veiksmingumą ir pačią jos esmę (pvz., EŽTT 2002-04-09 sprendimas byloje Podkolzina prieš Latviją, 33 punktas, 2010-03-23 sprendimas byloje Cudak prieš Lietuvą, 55 punktas).

Pareiškėja akcentuoja, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra konstatavęs, kad vertinant paskirtos sankcijos proporcingumą, vertintina, ar sankcija atitinka teisėtą ir visuomenei svarbų tikslą, ar ji nėra aiškiai neproporcinga ir nevaržo pareiškėjų teisių ir laisvių daugiau, nei būtina nurodytiems tikslams pasiekti, ar sankcijos pritaikymas sukels pareiškėjui neproporcingas pasekmes arba atsilieps jo materialinei padėčiai (pvz., LVAT sprendimas adm. byloje Nr. A-552-1050/2013).

Pareiškėjos nuomone, Muitinės departamentas, priimdamas Sprendimą, turėjo vertinti tai, kad Pareiškėjos pateikti įrodymai liudija, kad krovinyms buvo pristatytas gavėjui, o tai reiškia, kad už jį buvo sumokėti atitinkami mokesčiai. Mokesčių apskaičiavimas ir baudos skyrimas Pareiškėjai pažeidžia proporcingumo principą, nes Pareiškėjai sukeliama finansinė našta yra didesnė, nei būtina šiuo atveju įstatymo keliamiems tikslams pasiekti.

Pareiškėjos vertinimu, Pareiškėjos pateikti dokumentai patvirtina, jog prekės buvo išgabentos iš Europos Sąjungos ir joms buvo įforminta importo procedūra Rusijos Federacijoje.

Pareiškėja prašo pripažinti muitinio tranzito procedūrą, vykdytą pagal Tranzito deklaraciją, įvykdyta tinkamai ir panaikinti Muitinės departamento Sprendimą.

Muitinės departamentas Sprendime išdėstė faktines bylos aplinkybes ir nurodė, kad Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimu Nr.18KP-16-394 pripažino, kad už neįvykdytą muitinio tranzito procedūrą, vykdytą pagal Tranzito deklaraciją, atsirado mokestinė prievolė muitinei. Patikrinus byloje esančius dokumentus yra žinoma, kad 2022-12-20 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekei „T marškinėliai iš medvilnės“ (346,790 kg) buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal lydinį dokumentą – Tranzito deklaraciją. Tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėja. Krovinyms buvo nukreiptas į Vilniaus TM Šalčininkų kelio postą ir išleistas į paskirties įstaigą noplombuotoje transporto priemonėje. Tranzito terminas, nurodytas deklaracijos „D“ langelyje – 2022-12-31.

Sprendime nurodyta, kad Vilniaus TM, per nustatytą terminą Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis negavusi patvirtinimo, kad prekės pateiktos paskirties muitinės įstaigai, pradėjo tyrimą ir apie tai 2023-01-06 el. paštu informavo procedūros vykdytoją, prašydama pateikti dokumentus, nurodytus Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse. Tyrimo eigoje procedūros vykdytojas kaip alternatyvų tranzito procedūros užbaigimo įrodymą, nurodytą Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje, pateikė Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracijos Nr. 10013160/281222/3634201 ištrauką iš kompiuterinės sistemos bei CMR važtaraštį Nr. 12/018 (2022-12-20), su kuriuo buvo gabenamos prekės, deklaruotos muitinės Tranzito deklaracijoje su gavėjo ir su Rusijos Federacijos muitinės spaudais, kopijas.

Muitinės departamentas pažymėjo, kad tyrimo metu buvo gautas ir paskirties muitinės įstaigos – Šalčininkų kelio posto atsakymas, kad nei prekės, nei tranzito lydinysis dokumentas (Tranzito deklaracija) muitinei pateikti nebuvo.

Sprendime pažymėta, kad Pareiškėja nepateikė Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse išvardytų dokumentų, nes nei CMR važtaraštis Nr.12/018 su gavėjo spaudu, nei importo deklaracijos Nr. 10013160/281222/3634201 ištrauka neatitinka minėto straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems dokumentams keliamų reikalavimų. Todėl Vilniaus TM negalėjo pripažinti pateiktus dokumentus tinkamais įrodymais tranzito procedūros, vykdytos pagal Tranzito deklaraciją, užbaigimui pagrįsti.

Vilniaus TM konstatavo, kad prekės, kurios buvo gabenamos pagal Tranzito deklaraciją, kartu su šia Tranzito deklaracija nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir šioms prekėms įforminta muitinės procedūra nebuvo užbaigta. Muitinė neteko galimybės šioms prekėms taikyti priežiūros priemonių, kurios taikomos tranzitu gabenamoms ne Sąjungos prekėms. Todėl, nepateikus prekių paskirties muitinės įstaigai, atsirado importo skola muitinei pagal 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 79 straipsnio 1 dalies a punktą, reglamentuojantį, kad importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo muitiu, atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su

tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje.

Sprendime akcentuojama, kad Pareiškėjos skundas šiame ginče grindžiamas pateiktu CMR važtaraščiu Nr. 12/018 (2022-12-20), sąskaitos Nr. MUH2022200000007-30/10/2022 kopija, Rusijos Federacijos muitinės įformintos importo deklaracijos ištrauka Nr. 10013160/281222/3634201 iš kompiuterinės sistemos, patvirtinimu Nr. 1003110/2712222/5013362 apie transporto priemonės atvykimą, taip pat su šiuo skundu papildomai pateiktu prekių pirkėjo / gavėjo Rusijos Federacijoje AO „S“ raštu.

Muitinės departamentas Sprendime pacitavo Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas ir nurodė, kad Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei pateikia vieną šiame straipsnyje nurodytų dokumentų. Muitinės departamentas pažymėjo, kad Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje yra išvardinti alternatyvūs dokumentai (įrodymai), kurie tinkamumo aspektu gali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą ir kurių (dokumentų) sąrašas yra baigtinis. Tai reiškia, kad jokie kiti įrodymai, kurie neatitinka šioje straipsnio dalyje nustatytų reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento taikymo požiūriu negali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą. Dėl šios priežasties CMR važtaraščiai, patvirtinimai apie transporto priemonės atvykimą ir prekių pirkėjų / gavėjų pažymos ar komercinės sąskaitos nėra dokumentai, patvirtinantys, kad prekėms įforminta muitinės procedūra ar, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą Rusijos Federacijoje.

Muitinės departamentas Sprendime pažymėjo, kad bendroji ir Sąjungos tranzito procedūros nurodytos ir administracijų bei verslininkų vaidmuo išaiškintas Tranzito vadove, reglamentuojančiame alternatyviusius įrodymus, bei pacitavo Tranzito vadove apibūdintus dokumentus, apsprendžiančius kriterijus dėl atitinkamų prekių muitinės procedūros įforminimo trečiojoje šalyje.

Muitinės departamentas, atsižvelgęs į aukščiau nurodytas faktines aplinkybes, nurodė sutinkantis su Vilniaus TM padaryta išvada, kad, nesant galimybės sistemos priemonėmis arba oficialiais ryšio palaikymo su atitinkamos trečiosios šalies muitine kanalais įsitikinti pateiktos Rusijos Federacijos muitinės įformintos importo deklaracijos autentiškumu, t. y. įsitikinti ne tik dokumente pateiktos informacijos, bet ir patvirtinusio asmens ir naudotų antspaudų tikrumu, ji negali būti pripažinta priimtinu alternatyviu tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančiu įrodymu.

Muitinės departamento vertinimu, Vilniaus TM pagrįstai konstatavo, kad prekės, kurios buvo gabenamos pagal Tranzito deklaraciją, kartu su šia Tranzito deklaracija nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir šioms prekėms įforminta muitinės procedūra nebuvo užbaigta, dėl ko atsirado importo skola muitinei pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalį.

Komisija k o n s t a t u o j a:

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas. Muitinės departamento Sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuotos ir negražinamos mokesstinės prievolės – 2188 Eur maito, 40 Eur maitų delspinigių, 4288 Eur PVM ir 251 Eur PVM delspinigių bei skirtos 648 Eur baudos, mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėja tinkamai neįvykdė muitinio tranzito procedūros, vykdytos pagal Tranzito deklaraciją.

Byloje nustatyta, kad Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekėms – „T“ marškinėliai iš medvilnės“ (346,792 kg) buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal Tranzito deklaraciją, tranzito procedūros vykdytoja – Pareiškėja. Prekių gavėjas (ir pirkėjas) – „S“ JSC (Maskva, Rusijos Federacija). Krovinyš buvo nukreiptas į Vilniaus TM Šalčininkų kelio postą (LTVK30000) ir išleistas į paskirties įstaigą neplombuotoje transporto priemonėje. Vilniaus TM Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos priemonėmis negavo patvirtinimo (Tranzito procedūros

įvykdymo terminas – 2022-12-31), kad prekės pateiktos paskirties muitinės įstaigai. Vilniaus TM Procedūrų priežiūros skyriaus inicijuoto tyrimo metu (Šalčininkų kelio posto informacija) nustatyta, kad prekės ir Tranzito deklaracija muitinės kontrolei pateikti nebuvo. Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimu Nr.18KP-16-394 pripažinus, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal Tranzito deklaraciją, nebaigta, Pareiškėja pripažinta skolininke muitinei bei apskaičiuota ir įregistruota pirmiau minėta nepriemoka. Pareiškėjai Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimą Nr.18KP-16-394 apskundus, Muitinės departamentas 2024-02-14 sprendimu Nr. 1AE-51 minėtą Vilniaus TM sprendimą patvirtino. Pareiškėja tolimesnio mokestinio ginčo neinicijavo.

Vilniaus TM, gavusi Pareiškėjos 2024-08-09 prašymą gražinti sumokėtus muitus ir mokesčius, apskaičiuotus ir įregistruotus 2023-06-16 sprendimu Nr.18KP-16-394, priėmė 2025-02-13 sprendimą Nr. 18KPE-82, kuriuo Pareiškėjos prašymo netenkino. Muitinės departamentas Sprendimu minėtą Vilniaus TM sprendimą patvirtino. Muitinės departamentas, įvertinęs Pareiškėjos pateiktus dokumentus, siekiant įrodyti, jog tranzito procedūra, vykdyta pagal Tranzito deklaraciją, buvo pabaigta, konstatavo, kad CMR važtaraščiai, patvirtinimai apie transporto priemonės atvykimą ir prekių pirkėjų / gavėjų pažymos ar komercinės sąskaitos neatitinka Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems dokumentams keliamų reikalavimų ir nelaikytini dokumentais, patvirtinančiais, kad prekėms įforminta muitinės procedūra ar kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą Rusijos Federacijoje. Be to, Muitinės departamentas pritarė Vilniaus TM, remiantis Lietuvos teismo ekspertizės centro atlikto tyrimo rezultatais, padarytai išvadai, kad nesant galimybės sistemos priemonėmis arba oficialiais ryšio palaikymo su atitinkamos trečiosios šalies muitine kanalais įsitikinti Pareiškėjos pateiktos Rusijos Federacijos muitinės įformintos importo deklaracijos Nr. 10013160/28122/3634201 autentiškumu, t. y. įsitikinti ne tik dokumente pateiktos informacijos, bet ir patvirtinusio asmens ir naudotų antspaudų tikrumu, ji negali būti pripažinta priimtinu alternatyviu tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančiu įrodymu.

Pareiškėja, nesutikdama su skundžiamu Sprendimu, akcentuoja, kad mokesčiai ir su jais susijusios sumos apskaičiuoti nepagrįstai ir turėtų būti gražinti, nes muitinio tranzito procedūros, vykdytos pagal Tranzito deklaraciją, užbaigimui pagrįsti, mokesčių administratoriui pateikė ne tik Rusijos Federacijos muitinės importo deklaraciją Nr. 10013160/28122/3634201 su Rusijos Federacijos muitinės įstaigos spaudu, bet ir kitus įrodymus, liudijančius, kad krovinys buvo pristatytas gavėjui.

Pareiškėja, remdamasi Regionų Administracinio Teismo sprendimu (2024-11-25 sprendimas Nr. eI3-2552-631/2024), nurodo, kad nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Be to, Pareiškėja, remdamasi LVAT 2013-07-18 nutarties adm. byloje Nr. A-552-1050/2013 nuostatomis, nurodo, kad vertinant paskirtos sankcijos proporcingumą, vertintina, ar sankcija nėra aiškiai neproporcinga ir nevaržo pareiškėjo teisių ir laisvių daugiau, nei būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

Taigi, byloje ginčas kilo dėl įrodymų, patvirtinančių Pareiškėjos pagal Tranzito deklaraciją vykdytos muitinės tranzito procedūros užbaigimą, tinkamumo, Įgyvendinimo reglamento taikymo prasme.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Sąjungos muitinės kodeksas ir Įgyvendinimo reglamentas.

Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, jog už prievolių, susijusių su Sąjungos tranzito procedūra, įvykdymą atsako jos vykdytojas. Jis atsako: a) už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo tikrinimo priemonių; b) už muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su šia procedūra, laikymąsi. Minėto straipsnio 2 dalis nustato, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Pagal Sąjungos muitinės kodekso 215 straipsnio 2 dalį, muitinė pripažįsta tranzito procedūrą

įvykdyta, kai, palyginusi išvykimo muitinės įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali nustatyti, kad procedūra baigta teisingai.

Teisinius santykius dėl alternatyvių įrodymų, patvirtinančių atitinkamos muitinio tranzito procedūros užbaigimą, reglamentuoja Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnis. Pagal šio straipsnio 1 dalį Sąjungos tranzito procedūra laikoma užbaigta tinkamai, jei procedūros vykdytojas išvykimo valstybės narės muitinei priimtinu būdu pateikia vieną iš šių dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės: a) paskirties valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui, kaip nurodyta Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 4 dalies b punkte; b) valstybės narės muitinės patvirtintą dokumentą arba muitinės dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos; c) muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra; d) trečiojoje šalyje išduotą antspauduotą arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą. Aptariamo straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vietoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnyje yra išvardinti alternatyvūs dokumentai (įrodymai), kurie tinkamumo aspektu gali būti pripažinti tinkamais įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą ir kurių (dokumentų) sąrašas yra baigtinis, tokiu būdu darytina išvada, kad jokie kiti įrodymai, kurie neatitinka šioje straipsnio dalyje nustatytų reikalavimų, Įgyvendinimo reglamento taikymo požiūriu negali būti pripažinti tinkamais, įrodinėjant Sąjungos tranzito procedūros užbaigimą. Šių dokumentų įrodomoji reikšmė siejama su prekių pateikimu muitinės sankcionuotam veiksmui.

Tranzito vadove, reglamentuojančiame alternatyviuosius įrodymus, kad atitinkamoms prekėms muitinės procedūra buvo įforminta trečiojoje šalyje, nurodyta, kad tokie dokumentai yra:

1. Trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra, išduotas originalus muitinės dokumentas. Jeigu originalus muitinės dokumentas pateikiamas kaip elektroninis muitinės dokumentas, išvykimo šalies muitinė gali priimti jį kaip alternatyvųjį įrodymą, jeigu kilus abejonių:

a) turi galimybę pasinaudoti tiesiogine prieiga prie elektroninio muitinės dokumento atitinkamoje trečiosios šalies muitinės sistemoje arba

b) turi galimybę susisiekti su atitinkamos trečiosios šalies muitine oficialiais ryšio palaikymo kanalais, o ši patvirtina elektroninio muitinės dokumento autentiškumą arba suteikia prieigą prie jo;

2. Bet koks kitas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad prekės išleistos į laisvą apyvartą atitinkamoje trečiojoje šalyje ir kurių tos trečiosios šalies muitinė patvirtino antspaudu, parašu ar kitomis priemonėmis (pvz., elektroniniu ar kitokiu sertifikatu, naudojamu toje šalyje) taip, kad jis yra priimtinas išvykimo šalies muitinei.

Kaip jau minėta, ginčo byloje nustatyta, kad prekės, vežamos pagal Tranzito deklaraciją, paskirties muitinės įstaigai (Vilniaus TM Šalčininkų kelio postas) turėjo būti pateiktos iki 2022-12-31. Vilniaus TM negavusi patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, 2023-03-06 raštu Nr. (8.2/16)-1KP-49 kreipėsi į Šalčininkų kelio posto viršininką, prašydama atlikti tyrimą bei informuoti Muitinės procedūrų priežiūros skyrių, ar minėta tranzito deklaracija kartu su prekėmis buvo pateikta Šalčininkų poste tranzito procedūrai pagal Tranzito deklaraciją užbaigti. Tyrimo metu buvo gautas 2023-03-06 Vilniaus TM Šalčininkų kelio posto inspektoriaus Tarnybinis pranešimas, kuriame pareigūnas nurodė, kad 2022-12-25 12 val. dirbo Šalčininkų kelio poste darbo vietose Nr. 8 ir Nr. 9, t. y. išvykstančių iš Lietuvos Respublikos lengvųjų krovininių automobilių muitinis tikrinimas ir dokumentų įforminimas. Krovininio automobilio, valst. Nr. (duomenys neskelbtini)/(duomenys neskelbtini) vairuotojas pateikė dokumentų sąrašą ir jame nurodytus dokumentus: Tranzito deklaraciją ir MANIFESTĄ Nr. 22LTVR3000MA027A96 tolimesniam forminimui. Sutikrinus dokumentų duomenis su sistemoje

nurodyta informacija ir atlikus tyrimą, uždare pateiktas deklaracijas pakeičiant būseną į „Prekės išleistos“. Kitų deklaracijų ir CMR, kurios būtų nurodytos vairuotojo pateiktame dokumentų sąrašė, nebuvo pateikta, todėl Tranzito deklaracija nebuvo uždaryta.

Tyrimo eigoje Pareiškėja kaip alternatyvų tranzito procedūros užbaigimo įrodymą pateikė Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracijos Nr. 10013160/281222/3634201 ištrauką, CMR važtaraščio CMR Nr. 12/018 (2022-12-20), su kuriuo buvo gabenamos prekės, deklaruotos Tranzito deklaracijoje, su gavėjo ir su Rusijos Federacijos muitinės spaudais, kopijas (Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimo Nr. 18KP-16-394 1 psl.), taip pat sąskaitos Nr. MUH2022200000007-30/10/2022 kopiją, kuriuos mokesčių administratorius įvertino kaip neatitinkančius Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimų ir konstatavo, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal Tranzito deklaraciją, nebaigta ir procedūrų vykdytojo pareigos, numatytos Sąjungos muitinės kodekso 233 straipsnio 1 dalyje, neįvykdytos (Vilniaus TM 2023-06-16 sprendimo Nr. 18KP-16-394 1 psl., Muitinės departamento 2024-02-12 Sprendimo 1AE-51 3 psl.).

Pareiškėja, siekdama susigražinti sumokėtus mokesčius, kartu su 2024-08-14 prašymu Vilniaus TM pateikė naują papildomą dokumentą: Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracijos Nr. 10013160/281222/3634201 ištrauką iš kompiuterinės sistemos su Rusijos muitinės spaudu.

Vilniaus TM, siekdama įsitikinti Pareiškėjos pateiktos Rusijos Federacijos importo deklaracijos Nr. 10013160/28122/363420 su Rusijos Federacijos muitinės įstaigos antspaudais, tikrumu, 2024-08-28 raštu Nr. (1.10Mr/16)-2VE-8165 kreipėsi į Lietuvos teismo ekspertizės centrą, prašydama atsakyti: 1) ar procedūros vykdytojo (Pareiškėjos) pateiktas dokumentas yra Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracija Nr. 10013160/28122/3634201; 2) ar šis dokumentas patvirtintas originaliais muitinės spaudais.

Lietuvos teismo ekspertizės centro 2024-09-10 specialisto išvadoje Nr. 11-2251 (24) nurodyta, kad Pareiškėjos pateikta Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracija Nr. 10013160/28122/3634201 nėra dokumento kopija, o yra dokumento originalas. Tačiau nustatyti, ar pateikta Rusijos Federacijos muitinės importo deklaracija Nr. 10013160/28122/3634201 yra tikra, t. y. ar ji patvirtinta tikrais muitinės spaudais, negalima, nes lyginamajam tyrimui nepateikti muitinės naudojamų spaudų pavyzdžiai.

Vilniaus TM, remdamasi minėta ekspertizės išvada, savo 2025-02-13 sprendime Nr. 18KPE-82 konstatavo, kad Pareiškėjos pateikta pirmiau minėta Rusijos Federacijos importo deklaracija negali būti pripažinta priimtiniu alternatyviu tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančiu įrodymu. Pareiškėjai pateikus patvirtinimo Nr. 1003110/2712222/5013362 apie transporto priemonės su kroviniu atvykimo į muitinę patvirtintą kopiją, taip pat prekių pirkėjo / gavėjo Rusijos Federacijoje AO „S“ raštą, kuriuo pastarasis patvirtina, jog krovinyvis visa apimtimi jam buvo pristatytas 2022-12-28, mokesčių administratorius savo pozicijos nekeitė (Muitinės departamento Sprendimo 3 psl.).

Iš pirmiau išdėstytų aplinkybių darytina išvada, kad mokesčių administratorius, pripažindamas, jog prekės nebuvo išvežtos į Rusijos Federaciją, apsiribojo tik formaliu tiek Vilniaus TM Šalčininkų kelio posto informacijos, tiek Pareiškėjos pateiktų dokumentų vertinimu. Mokesčių administratorius nevertino Šalčininkų kelio posto pateiktos informacijos duomenų (išvykimo iš Lietuvos Respublikos laiko, automobilio numerio ir kt.) atitikimo Pareiškėjos pateiktų dokumentų duomenims, nepasisakė dėl Rusijos Federacijos muitinės įformintos importo deklaracijos Nr. 10013160/28122/3634201 sąsajos su gabentomis prekėmis pagal Tranzito deklaraciją, nevertino dokumentuose nurodytų šių prekių ir jų svorių (*neto / bruto*) tapatumo ir kt.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjos pateiktus dokumentus, sutinka su Muitinės departamento vertinimu, kad mokesčių administratoriui Pareiškėjos pateikti dokumentai (CMR važtaraščiai, sąskaitos, patvirtinimai apie transporto priemonės atvykimą ir prekių pirkėjų / gavėjų pažymos) negali būti pripažįstami kaip alternatyvūs įrodymai pagal Sąjungos muitinės kodekso ir Įgyvendinimo reglamento nuostatas. Tačiau, Komisijos vertinimu, šiuo konkrečiu atveju, Pareiškėjai pateikus Rusijos Federacijos muitinės importo deklaraciją

Nr. 10013160/28122/3634201 ir ekspertizės pasekoje konstatavus, kad ši deklaracija yra originali, tačiau nepateikus muitinės naudojamų spaudų pavyzdžių, negalima nustatyti, ar ji patvirtinta tikrais muitinės spaudais, turėjo būti atliktas išsamus ir visapusiškas Pareiškėjos nurodytų aplinkybių ir pateiktų dokumentų duomenų vertinimas.

Komisijos nuomone, siekiant priimti teisėtą ir pagrįstą sprendimą dėl Pareiškėjos atžvilgiu Muitinės departamento Sprendime konstatuotos netinkamai įvykdytos muitinio tranzito procedūros, ko pasekoje atsirado skola muitinei, yra būtina įvertinti pirmiau nurodytų Pareiškėjos pateiktų dokumentų turinį ir tik tuomet spręsti Pareiškėjos, kaip procedūrų vykdytojos, pareigų, susijusių su tinkamu tranzito procedūros vykdymu ir jos užbaigimu, įvykdymo klausimą.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija pažymi, kad Muitinės departamentui pavestina iš naujo išsamiai įvertinti Pareiškėjos pateiktus argumentus ir dokumentus, įvertinant tiek mokesčių administratoriaus surinktų, tiek Pareiškėjos pateiktų įrodymų nuoseklumą, galimus jų prieštaravimus, logiškumą, pakankamumą ir pan. (LVAT 2017-01-17 nutartis adm. byloje Nr. A-1067-575/2017 ir kt.). Todėl skundas perduodamas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo ir dėl kitų Pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų nepasisakoma.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2025-04-17 sprendimą Nr. 1AE-144 ir Pareiškėjos skundą perduoti Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nagrinėti iš naujo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Regionų administraciniam teismui, skundą paduodant pasirinktinai: Vilniaus rūmuose (Žygimantų g. 2, 01102, Vilnius), Kauno rūmuose (A. Mickevičiaus g. 8 A, 44312, Kaunas), Klaipėdos rūmuose (Galinio Pylimo g. 9, 91230, Klaipėda), Šiaulių rūmuose (Dvaro g. 80, 76298, Šiauliai), Panevėžio rūmuose (Respublikos g. 62, 35158, Panevėžys) ar per Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portalą <https://e.teismas.lt>. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas.

Komisijos pirmininkė

Vilma Vildžiūnaitė

Komisijos narė

Gvida Ivanauskienė

Komisijos narė

Kristina Jakštienė

Komisijos narė

Raimonda Juodkaitė

Komisijos narė

Jurgita Narkevičiūtė